

SLOVENSKI
VEŠTNIK

Tiskovina ■ Postnina plačana pri pošti 64290 Trzic
1

P. n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Susnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VEŠTNIK, Tavriskerstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • petek • 3. maj 2002   štev. 18 (3167) • letnik 57 • cena 0,73 evra

Dunaj: o premiku na bolje ni mogoče govoriti

Konferenca kosensenza, ki jo je v zvezi z razsodbo ustavnega sodišča o dvojezični topografiji sklical v četrtek, 25. aprila 2002, zvezni kancler Wolfgang Schüssel na Dunaju, ni bila več kot medsebojno otipavanje oz. zakoličevanje pozicij. Edini jasni cilj je ta, da bi naj do poletja bila rešitev znana in tudi sprejeta. Da bo pot do konsenza dolga in trnjeva, nobena stran ni tajila.

Prvi pogovor, ki so se ga od zvezne ravni udeležili on in podkanclerica Riess-Passer ter vodja socialdemokratskega kluba Čap, iz Koroške pa Haider, Ambrozy, Wutte, vodja sindikata Unterrieder, Feldner ter Schretter, ter predsednika ZSO in NSKS Sturm in Sadovnik, je kancler ocenil kot zelo konstruktivnega. Zeleni se pogovora niso udeležili.

Manjšinsko vprašanje da je treba rešiti celovito, topografija da je samo del te rešitve, je dejal kancler. Med drugim naj bi tako imenovana podpora obmejnemu pasu pomagala okrepiti njegovo gospodarsko plat.

Dejstva, da na pogovor ni povabil Enotne liste, je kancler komentiral tako, da bi potem moral povabiti tudi ostale občinske liste.

Kancler je po pogovoru dejal, da noben udeleženec, torej tudi ne predstavnik Slovencev, ni zahteval procentne mere za dvojezične table. Table da je mogoče postaviti tudi z odredbo, seveda pa 25 % klavzula ne bo več veljala. Konsenz da odpira številne možnosti.

Deželni glavar ni odstopal od tega, da je rešitev možna le s pristankom uradne Koroške. Po njegovem ni treba spreminjati zakona o narodnih skupnosti. Pravnoformalno da zadošča navadna odredba, ki potrebuje soglasje parlamenta, zvezne vlade in koroške deželne vlade.

Terminski koledar konferenc je kancler jasno začrtal: v naslednjih tednih naj bi se srečali na ponovnih pogovorih, rešitev pa naj bi bila še pred poletjem sprejeta.

Predsednik ZSO Marjan Sturm je po konferenci dejal, da je konsenz obstajal samo v tem, da je konsenz potreben. Predstavnik Slovencev sta na konferenci poudarila, da mora biti razsodba ustavnega sodišča te-

melj nove rešitve in da Slovenci odklanjajo preštevanje manjšine. Pred konferenco je bila seja sosvetov, ki so izrazili vso solidarnost koroškimi Slovincem.

Da bo konferenca le naslovno konsenzualna, so potrdile izjave pred zasedanjem. Feldner in Schretter sta izjavljala, da za-

došča zakonska ureditev iz leta 1976, da več napisov za manj Slovencev sploh ne pride v poštev. Haider pa je po konferenci že veselo grozil s preštevanjem manjšine, če Slovenci ne bojo odstopili od 10 % mere, kot jo predvideva razsodba ustavnega sodišča. *Franc Wakounig*

Prvo srečanje med predstavnikoma koroških Slovencev, predsednikoma osrednjih političnih organizacij dr. Sturmom in B. Sadovnikom ter predstavniki zvezne in deželne vlade, tim. »domovinskih organizacij na Dunaju je minil brez rezultatov. Več v uvodnem članku.

PREBLISK

■ Ste že kdaj na razburkanem morju skušali postaviti žogo na mizo? Ali pa prepričati majhnega otroka, naj se ne dere za prazen nič, ko da bi ga odirali?

Takih brezsmiselnih početij je veliko v življenju, pa se vseeno trudimo, da bi iz položaja naredili najboljše, kar se da.

Nekaj takega se mi zdijo »konsenzualni pogovori« o dvojezičnih tablah. Natančno vemo, da naši sogovorniki na noben način nočejo postaviti kake dodatne table. Edini vzrok, da se želijo z nami pogovarjati, je, kako bi nas pripravili do tega, da bi rekli: »No, pa saj ni treba, če nočete...« Ali pa: »Veste, tako se bojimo stalnih groženj o tem, kaj se bo zgodilo, če se ne uklonimo, da bomo kar popustili.«

Niti sence kake tolerance s strani deželnih in državnih oblastnikov. Niti za kanček sodobnega duha, nobene širine, nobenega svežega vetra. Kvasanje v nedogled da si nekdo »lahko predstavlja« kakšno novo tablo – dan na-

Žogica Nogica

vrh pred drugim občinstvom ravno obratno.

Razen tega: jaz si lahko predstavljam, da bom zadela v lotu, pa vseeno ni nič res. (Žal, kajne.)

In nam ne preostaja drugega, ko da romamo na pogovore, ki to niso. Na »konsenz«, ki to ni in da živimo v sodobni deželi, ki to prav tako ni. **S. W.**

MESTNO GLEDALIŠČE V CELOVCU VABI NA PREDSTAVO
OTHELLO
(William Shakespeare) – Režija: Eduard Miler
v torek, 7. maja 2002, ob 19.30
Gostuje Slovensko narodno gledališče »Drama«

V BELJAKU PREDAVANJE O PREGONU 1942

Glas proti sramotnemu molku dežele

Za uradno Koroško, to je za deželno vlado, deželni zbor in za večino njenih predstavnikov, pregon koroških Slovencev pred 60 leti sploh ni omembe vreden dogodek. Etnično čiščenje 14. in 15. aprila 1942 ne sodi v njihovo

»urejeno« podobo o »junaški zgodovini« Koroške, v kateri Slovenci, če sploh, smejo igrati zgolj vlogo agresorja in nezanesljivih ljudi, ki stalno škilijo na jug. Zato od zastopnika dežele in deželnega zbora vse do danes nismo čuli niti besede obžalovanja za pregon, ki so si ga omislili in načrtovali na Koroškem. Berlin je dal le polvelje za izvedbo zločina.

Ta ignoranca do trpljenja sodeželanov je škandal, ki mu v civilizirani družbi ni para. A kaj bi tarnali, takšna je Koroška, ta »kljukasta dežela«, kot je pravilno zapisal pesnik Janko Messner.

Popolnoma drugo pot gre društvo »ERINNERN« (Spominjanje) v Beljaku. Skupno z Zvezo socialističnih akademikov vabi na predavanje in diskusijo o pregonu koroških Slovencev in Slovencev aprila 1942.

Prireditev bo v sredo, 8. marca 2002, s pričetkom ob 19. uri v Kongresni hiši v Beljaku, dvorana Gottfrieda von Einema.

Sodelovali bojo prof. dr. Valentin Sima in mag. Brigitte Entner kot znanstveno-strokovna predavatelja in Franc Černut ter Franc Rehsmann kot prič. časa.

f.

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu vabi na ogled gledališke predstave

PIKA

v sredo,
15. maja, ob 17. uri

v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani

PIKA (Astrid Lindgren-Andrej Rozman Doukštumf) v režiji Vita Tauferja je gledališka uspešnica s številnimi nagradami, ki je na sporedu že peto leto. Namenjena je otrokom vseh starosti, privlačna pa je tudi za odrasle.

Slovenska prosvetna zveza organizira vožnjo z avtobusi na ogled predstave v Ljublja-

no in priporoča staršem, učiteljem, vzgojiteljem in drugim ljubiteljem gledališča, da izkoristijo to priložnost.

Številne kritike dajejo predstavi izredno pozitivno oceno, med drugim tudi v Radiu Slovenija: »Predstava Pika je fenomenalen odrski dogodek, v katerem se prizori kot v risanki ali burleski vrstijo drug za drugim, eden bolj smešen od drugega, eden bolj zabaven od drugega«.

Prijave in podrobne informacije:

Slovenska prosvetna zveza, Celovec, Tavrisker Str. 16, tel: 0463/514300-22; email: spz@slo.at

Uro in kraje odhoda z avtobusi bomo sporočili pravočasno.

Z vprašanjem »Več krajevnih napisov za manj Slovencev?«, ki jima v trenutnem zagretem in napetem vzdušju zagotavlja polne dvorane mobiliziranih privržencev, sta Koroški Heimatdienst in brambovska združba (KAB) v soboto, 27. aprila 2002, vabila na diskusijski večer pri Petelinu v Podgradu pri Škocjanu. Zavajajoča je bila obljuba, da bojo predstavniki koroških vladnih strank, predstavniki samozvanih »domovinskih« združenj (čeprav še nihče ni povedal, zakaj naj bi samo KHD in KAB bila »domovinska«, vsa druga društva v deželi pa ne?) ter tudi koroški Slovenci povedali, kaj so zastopali na dunajski konsenzualni konferenci. Kajti to ni bil večer pogajalskih stališč, temveč parol in netenja nestrpnosti do vsega, kar je slovensko.

Večer nestrpnosti

Ta večer se po svojem šovinističnem in skrajno protislovenskem značaju in naboju ni nič dosti razlikoval od tistega v Galiciji. Edina razlika je bila ta, da so sodelovali najvišji predstavniki deželne politike. Zategadelj je prireditelj pri Petelinu treba oceniti še bolj negativno kot gališko zborovanje za sožitje v deželi, predvsem pa za razprave in stike v vprašanih, ki zadevajo oba naroda, in za pogajanja na vseh ravneh, od občinske do zvezne.

Na podiju ni bilo nobenega zastopnika koroških Slovencev.

V imenu prirediteljev je pozdravil podpredsednik KHD Franz Jordan. Skoraj ritualno je ponavljal, da vprašanje topografije ne bo rešeno ne na Dunaju, še manj v Ljubljani, ampak samo na Koroškem. Svoja izvajanja je dopolnil s pitoresno trditvijo, da tako imenovane »do-

DISKUSIJSKI VEČER PRI PETELINU

Ta večer se je poštenemu dialogu zelo slabo pisalo

movinske organizacije« gradijo mostove do manjšine.

S podija se je prvi oglašil predsednik KHD Josef Feldner. Najprej je tarnal, da je Koroška zaradi topografije spet in docela po krivičnem v izložbi mednarodnega zanimanja. Potem je poudaril, da »bomo mi« zavrnili prekomerne zahteve Slovencev.

Zahteva po preštevanju

Za konec je Feldner nakazal prihodnjo smer manjšinske politike v deželi: Dokler Slovenci ne bojo pristali na ugotavljanje manjšine, tako dolgo ne bo novih dvojezičnih napisov. Sploh pa so Slovenci sami krivi za nazadovanje njihovega števila pri ljudskem štetju. To da je jasen trend k prostovoljni asimilaciji, se je Feldner posmihal in zahteval, da morajo Slovenci obžalovati »zločine partizanov«.

Fritz Schretter, predsednik brambovc, je ponovno dokazal, da ne velja zastoj za Feldnerjevega ideološkega in organizacijskega dvojčka. Hudo je napadel ustavno sodišče, čigar razsodbe KAB v tej obliki ne priznava. Ustavnemu sodišču je Schretter očital tako imenovano »Landnahme durchs Höchstgericht«. Ali je s tem mislil zasedbo ali pa poselitev dežele, ni povedal. Vsekakor se zadnje čase zelo rad poslužuje te besede. Schretter je slikal hudiča na steno: dodatnih sto dvojezičnih krajevnih napisov bi pomenilo, da je to »zaokroženo slovensko naselitveno območje«. Ti krajevni napisi bi bili »simboli slovenstva«. Zato južna Koroška ne sme postati »igrišče slovenskih ekstremistov«. Schret-

ter je zahteval poseben radijski spored za Slovence in ukinitve dnevnih slovenskih oddaj na regionalnem sporedu ORF ter preštevanje manjšine. KAB je »za dialog in mirno sožitje, ampak ne na račun večine«, je še dodal.

Odgovornost Slovencev

Škocjanski župan Albert Holzer je najprej skušal biti moderaten in je zahteval, da se dokončna odločitev o dvojezični topografiji ne sme zvaliti na občine, ampak da je treba najti rešitev v dialogu z vsemi stranmi. To bi koristilo tudi gospodarskemu razvoju južne Koroške. Potem pa je skočil na nemškonalni voz, odločno zavrnil 10-odstotno mero za postavitev dvojezičnih tabel in od Slovencev zahteval, naj pokažejo »odgovornost za Koroško« in se odpovedo tej meri.

Vodja deželnozbornskega kluba VP Klaus Wutte je segel globoko v pisker protislovenskih emocij. Koroško manjšinsko ureditev je hvalil kot zgledno za vso Evropo, po njej se bo morale ravnati nove članice EU, tudi Slovenija (Pripomba pisca: če bojo tam veljali koroški standardi, potem »nemško govoreča« manjšina lahko noč!).

Furlanski model in 25 % odstotkov

Wutte je izrek ustavnega sodišča napadel kot kontraproduktiven in napačen. 10-odstotna mera za topografijo je popolnoma samovoljna in ne more biti cilj pogajanj. Slovcem je odprto zagrozil, naj se odpovejo tej procentni meri, kajti sicer

grozi ugotavljanje manjšine. Wutte se je hudo ogreval za furlanski model, brez soglasja občin da ne bo rešitve.

Sploh pa je edini cilj pogajanj o razsodbi ustavnega sodišča, da se obnovi status quo, kot je znan iz Zakona o narodnih skupnostih.

Predsednik koroških socialdemokratov Peter Ambrozy je navzlic enotni protislovenski fronti bil edini, ki je skušal vsaj količkaj ubrati moderatne glaso-ve. Seveda pa je tudi on nasedel bajki o dialogu in o enotnosti. Ni ga motilo, da je to enotnost podija razglašal moderator Andreas Mölzer.

Za Ambrozyja je bila razsodba ustavnega sodišča nepotrebna, zdaj je treba najti rešitev brez procentnih mer in v soglasju z vsemi, tudi s Slovenci in »domovinsko« združbo. Predsednik socialdemokratov je zahteval perspektive za prihodnost mladine in za mirno sožitje, seveda pa ni povedal, kakšne naj bojo.

Haider in slovenski teritorij

Po mnenju deželnega glavarja Jörga Haiderja razsodba ustavnega sodišča ogroža razvoj in mir v deželi. Ponovno si je privoščil predsednika Adamovicha (v Beljaku si mu teh neslanosti seveda ni upal povedati v obraz). Haider je pribil, da zanj pride v poštev samo »koroška rešitev brez procentnih mer«. Ponovno je odklonil vsako novo dvojezično tablo, razen če se občine zmenijo na osnovi furlanskega modela, ki sta ga zagovarjala tudi Ambrozy in Wutte.

Rešitev bo samo v soglasju s Koroško ali pa je ne bo, je menil deželni glavar in bahavo zagrozil s koroškimi ministri v zvezni vladi, ki da bojo blokiral vsak sklep, »dokler ne bo potrjena koroška rešitev«.

Haider je zahteval, da mora rešitev temeljiti na zgodovinskih dejstvih, katerih temelj je plebiscit leta 1920. Ta pa jasno »dokazuje, da na Koroškem nikoli ni bilo in ne bo slovenskega teritorija«.

Grozni partizani

Posebna tarča glavarjevih napadov je bila dokumentacija o koroških partizanih. Ta film da ni bil nič drugega kot »strel proti konferenci konsenza«. Zato se tako dolgo ne bo pogajal z Dunajem, dokler ORF »partizanskega filma« ne bo korigiral s posebno dokumentacijo o odvedencih, je obljubljal. Napovedal je posebno potujočo razstavo za šole o grozodejstvih partizanov in o odvedencih. Razstavo bosta pripravila deželni arhiv in deželni šolski svet. To pa zato, da »pogleda na zgodovino ne bo diktirala razstava o Wehrmachtu, ampak naš lasten pogled na zgodovino«.

Sploh pa hoče deželni glavar trenutno diskusijo oz. pogajanja o topografiji izrabiti za globalen zasuk med drugim pri subvencijah in tudi v šolstvu. Haider zahteva namreč posebne podpore samo za kulturno delovanje nemške večine.

Na koncu je deželni glavar privlekel na dan povpraševanje OGM o topografiji in trdil, da niti Slovenci niso za postavitev dodatnih dvojezičnih napisov.

Franc Wakounig

JUŽNI TIROLCI NA ZBOROVANJU KAHADEJA

»Smo pri državi, ki je nočemo«

Protislovenskega zborovanja, ki sta ga minulo soboto, 27. aprila 2002, zvečer pri Petelinu v Podgradu pri Škocjanu organizirala kahade in KAB, se je udeležilo tudi okoli 100 južnotirolskih strelcev (Schützen). Skupino sta vodila major Josef Kaser in predsednik južnotirolskih svobodnjakov, deželnozbornski poslanec Pius Leitner. Južnotirolski svobodnjaki so strumna ideološka in organizacijska podružnica FPÖ, njihov trenutni predsednik Leitner skuša tako z govoricami kot tudi z gestiko posnetati svoje- ga vzornika na Koroškem. Še informacija ob robu: prvega predsednika južnotirolskih svobodnjakov je ubil njegov tajnik Rainer, v zasebnem življenju visok funkcionar omenjenih strelcev (Schützen).

Južni Tirolci so se za topel sprejem ustrezno oddolžili. Vodja strelcev Kaiser je, preden je deželnemu glavarju Haiderju izročil darilo, dejal, da »smo Južni Tirolci po prvi svetovni vojni prišli k državi, ki je mi in naši očetje nikoli nismo hoteli in je

nočemo. Korošci ste za nas Južne Tirolce imeli vselej posluh. In kako urejena in čista je vaša dežela«. Svoj govor je strelni major smiselno zaključil z željo, da bi Južna Tirolska kmalu postala del Avstrije: »Upamo, da se bomo mi in vi prej ali slej združili«. Podij in dvorana sta to izjavo bučno pozdravila.

Poslanec Pius Leitner pa je 25-odstotno klavzulo Zakona o narodnih skupnostih, ki jo je ustavno sodišče razveljavilo, zagovarjal kot pozitivno rešitev, ustavnemu sodišču pa je očital politično vmešavanje. Haider se je južnotirolskim gostom zahvalil za solidarnostni obisk in ob tem hudo ošvrknil tudi njihovega deželnega glavarja Durnwalderja: »Vi ste nadoknadili, cesar vaš deželni glavar ni storil. On je pri svojem obisku Koroške obiskal samo Slovence«. Franc Wakounig

Dvojno merilo in ozemeljski zahtevki

Predstavljajte si, da bi koroški Slovenec na političnem zborovanju v Ljubljani ali pa na Bledu vpriči slovenske vladne elite

izjavil, da »smo leta 1920 prišli pod državo, ki je naši očetje in mi nikoli nismo hoteli in je nočemo«, svoj govor pa bi zaključil s programatično zahtevo »Upamo, da bomo mi in vi kmalu združeni«.

Ne vem, ali bi ta koroški Slovenec sploh še smel v deželo. Najmanj, kar bi mu tu očitali, bi bila veleizdaja. In ni izključeno, da bi ga zategadelj skušali postaviti pred sodišče. Da ne govorim o medijski in nacionalni gonji, ki bi zajela deželo, ter o zaostitvi meddržavnih odnosov med Slovenijo in Avstrijo.

Južnemu Tirolcu, ki je vse to dejal, državljanu Italije, ki ima z Avstrijo urejene in mednarodno veljavne meje, pa je koroška politična elita z deželnim glavarjem Haiderjem, njegovim namestnikom Ambrozijem in s klubskim šefom ljudske stranke Wuttejem na čelu vneto ploskala. Teritorialni apetiti tja čez Brenner so v dvorani bili kar otipljivi.

Na Koroškem pač še vedno velja načelo licemerskega in zlaganega vrednotenja stališč in pravic. S tem moramo živeti. Samo z nečem naj samozvani varuhi deželne enote takoj nehajo: s stalnim podtalnim očitkom iridente. Najprej naj pošte-

no pometejo pred svojim pragom. Nikoli in nikdar več naj si ne upajo od nas koroških Slovencev zahtevati, da moramo biti zvesti Avstriji. Po sobotnem pripetljaju je ta zahteva dokončno postala to, za kar jo koroški Slovenci in drugi pokončni avstrijski državljani imamo in kakor jo občutimo:

huda žaljivka in psovka. Pa tudi mi sami jo moramo kot takšno zavračati. In še to: koroški Slovenci nikdar nismo rušili državne meje na Karavankah. Kdo pa bo rušil mejo na Brennerju, pa po sobotni izjavi smemo in moremo vsaj ugibati.

-wafra-

V SPOMIN NA USTANOVITEV OF

Sad partizanskega upora je samostojna Slovenija

27. april v slovenski zgodovini igra pomembno vlogo. Pred 61 leti, to je 27. aprila 1941 je v Ljubljani bila ustanovljena OF, Osvobodilna fronta slovenskega naroda. OF je bila sploh prva osvobodilna fronta na svetu in je postala vzor neštetim osvobodilnim gibanjem širom našega planeta.

Samostojna Republika Slovenija je 27. april kot »Dan upora proti okupatorju« razglasila za državni praznik. Še posebno

za slovenske partizane je 27. april 2002 pomemben datum in Zveza borcev NOB tega dne podeljuje visoka in najvišja odličja zaslužnim aktivistom, članom in društvom, ki delujejo v smislu in duhu izročil NOB. Letošnja podelitev je bila v petek, 26. aprila, v Cekinovem gradu v Ljubljani, kjer je Muzej novejšje slovenske zgodovine. Proslave se je udeležil tudi predsednik ZKP inž. Peter Kuhar.

Najvišje odličje ZB NOB sta prejela Ela Ulrih-Atena, dolgoletna sodelavka Zveze borcev, in pa Janez Stanovnik, bivši predsednik SR Slovenije. Odlikovana je bila tudi Zveza koroških partizanov. Odličje ji bo podeljeno 23. junija 2002 v okviru osrednje proslave pri Peršmanu. n-n

Pripravila in uredila
vnukinja
mag. Vera Wutti-Incko

IZ SPOMINOV FLORIJANA LAPUŠA, »FRJANA« IZ PODSINJE VASI (1894 – 1985)

Samo zato, ker se priznavamo za Slovence

(Nadaljevanje)

Tretji dan po mojem prihodu domov smo morali ženo odpeljati v porodnišnico v Celovec. Porodila je drobnega fantiča, našega osmega otroka. Hvala bogu brez posebnih komplikacij, katerih smo se vsi bali, ko je v nosečnosti morala prestati toliko skrbi in opravljati težka moška dela, ko mene ni bilo doma. Fantku smo dali ime To-

Florijan Lapuš

maž, v spomin na oba deda, mojega in ženinega očeta, ki sta oba bila Tomaža.

(...) Nekega dne me pokliče k sebi župan Schnitzer. Zelo resnega se je kazal in me takoj nagovoril s povzdignjenim glasom: »Lapuš, predlagam ti, da čim prej izdolbeš ali zbriseš napise na grobovih svojega očeta in svoje matere, ker slovenski napisi na križih in kamnih se bodo morali odstraniti. Pričakujem, da boš ti kot prvi pokazal to voljo in kot prvi izbrisal napise na nagrobnih kamnih svojih staršev, drugi ti bodo gotovo sledili. To ti bo zelo koristilo za bodočnost in ne bo se ti treba bati še kaj hujšega, kot si že doživel.«

Kot onemel sem stal pred njim. Končno sem se zbral, stopil tik njega in mu z največjo ogorčenostjo zabrusil v obraz: »Herr Bürgermeister, Ortsgruppenleiter, und was du sonst noch bist, du traust dich, so eine verworfene und vandalische Tat von mir zu verlangen? Da kannst mich lieber gleich jetzt hier in diesem Raum an die Wand stellen und erschießen. Den Revolver hast ja schon dort am Tisch liegen. Aber das mache ich niemals, denn meine geliebten Eltern werde ich nie besudeln, und meine Nachbarn werde ich auch nie zu so einer verworfenen Tat verführen.«

Ko sem šel, je siknil za menoj: »Das alles wirst du noch bitter bereuen.« (...)

V mesecu juliju so se nekega dne pojavili pri hiši hranilnice in posojilnice zastopniki nemškega koroškega Genossenschaftsverbanda, direktor g. Geisler, župan Schnitzer, uči-

Posebno dragocena dediščina za nas in bodoče generacije so izročila naših prednikov. Pozitivna identiteta posameznika in identiteta narodne skupnosti je povezana s tem, da se zavedamo svojih korenin, spoznavamo preteklost in se soočamo z načinom, kako so generacije pred nami usmerjale in krojile svoje življenje.

Florijan Lapuš, moj ded, nam je zapustil takšno dragoceno izročilo: obsežen opis svojega življenja.

To je prikaz življenjske poti globoko zavednega, aktivnega koroškega Slovence in njegove družine od zadnje dobe avstro-ogrske monarhije tja do druge polovice prejšnjega stoletja. Politični dogodki, ki so pretresli 20. stoletje, so močno posegli v njihovo življenje. Istočasno pa nam v svojem življenjepisu posreduje tudi pestro in pisano sliko domačega vaškega življenja, kulturne in gospodarske dejavnosti naših prastaršev in staršev v Šentjanžu in okolici, ter njihovih političnih prizadevanj na občinski ravni.

Življenje »Frjana«, kot so ga klicali domačini, prijatelji in znanci, je desetletja stalo v znamenju zavzetega kulturnega, gospodarskega in političnega dela med Slovenci. Pri tem so bili zanj značilni močna samozavest in zaupanje v lastne zmožnosti, odprta miselnost, optimizem in organizacijski talent. Po poklicu čevljar, saj mu starši – kot mnogim drugim nadarjenim otrokom njegove generacije – zaradi pomanjkanja denarja želje po nadaljnjem šolanju niso mogli izpolniti, je bil pravi samouk. Iz lastnih moči si je širil znanje, mnogo bral in se učil jezike. V Slovenskem prosvetnem društvu Šentjanž je bil gonilna sila: pevec, igravec in izvrsten režiser. Bil je aktiven v občinski politiki in se trudil za gospodarski podvig Slovencev. Postal je tajnik domače Hranilnice in posojilnice. Nekaj časa je bil odbornik Zveze slovenskih zadrug, od leta 1935 naprej pa več kot štirideset let predsednik.

Kot aktivnemu in zavednemu Slovcu, njemu in njegovi veliki družini z osmimi otroki, nacistična strahovlada ni prizanesla. Nekaj časa je bil v zaporu gestapa, nato pa je bila vsa družina izseljena v Nemčijo. Z močno življenjsko voljo in zaupanjem v boljšo prihodnost so zdržali ta leta kot izgnanci.

telj g. Gatti in uniformiran esesovec. Poklicali se me in povedali, da je slovenska Zveza koroških zadrug po vladni odredbi razpuščena in je njeno premoženje prevzel nemški koroški Raiffeisenverband v Celovcu. Odbori naših slovenskih zadrug so povsod odstavljani in zadruge dobijo komisarje. Naša šentjanška posojilnica dobi za komisarja nadučitelja Gattija, jaz pa imam dolžnost, da jim predam ključke od blagajne in sobe, kjer se uraduje. To sem storil. Po nekaj tednih so nam odvzeli tudi živinorejsko zadrugo.

V velikih avtobusih jih vlačijo naprej

(...) Ravno smo pričeli sejati ječmen na veliki njivi, ko pride mimo sosedovo dekle, ki je bilo v Borovljah. Vpraša nas, če bomo še kaj sejali, saj v Borovljah že selijo Slovence. »Winkler, Šlemcinja in Čvešplar so že bili pripravljani za odhod, ko sem jaz bila v Borovljah.« Začutil sem silen udarec po cellem telesu, kot da bi strela treščila vame, tako sem se prestrašil, čeravno smo nekateri s tem že računali. Zdaj pa je to postala resnica. »V velikih avtobusih jih vlačijo naprej,« je pripovedovalo dekle. Hitro smo končali delo na njivi ter odšli domov.

Da bi kaj natančnejšega zvedel, se ded takoj poda k županu Schnitzerju. Ta se zataji.

(...) Ni bilo treba kaj govoriti. S to svojo (Schnitzerjevo) slabostjo, ki jo je fingiral, mi je jasno povedal, da bomo tudi mi morali iti iz Podsinsje vasi. Ko sem prišel domov, me žena niti vprašala ni, kaj je bil rekel »podsinsjski bog«. »Kaj delaš?« jo vprašam. »Pripravljam

otroške oblečke, če bomo zjutraj morali oditi. Ali si res bil tako naiven in si pričakoval, da bo tebe in tvojo družino pustil

Pred mano stoji vojak-policist ter me vpraša: »Sind Sie der Herr Lapuš?« Ko sem mu pritrtil, je v precej trdem tonu re-

V Taborišču Frauenaurach – Tri družine, ki so bile izseljene iz Podsinsje vasi

ostati na domu, ko ima sedaj najboljšo možnost, da se nas otrese za vedno? Pojdi spat, ti si tako zdelan, da se še komaj držiš na nogah.« Ulegel sem se, toda spat nisem mogel niti minute. Žena pa je še ob štirih zjutraj šarila po hiši okrog in pripravljala najpotrebnejše stvari, ki bi jih lahko vzeli s sabo. Celo za starega očeta je spravila skuaj obleko, čeprav nismo zagotovo vedeli, ali bodo res tudi moža, starega 72 let, pregnali iz hiše.

Ob pol petih zjutraj smo zaslišali na cesti hupanje avtomobilov, ki so obračali pred hišo župana. »Slišiš,« mi pravi žena, ki je oblečena ležala na postelji, »so že tukaj.« Pričela je buditi otroke, najprej starejše, in jim prigovarjala, naj se oblečejo. »Po nas so prišli.« Starejša fant sta že vedela, kaj nas čaka. (...)

Čez pičle pol ure potrka nekdo na vrata. Grem in odprem.

»Sie und Ihre ganze Familie werden ausgesiedelt.« Nato je potegnil iz torbe list papirja ter pričel brati imena vseh članov družine. Začel je z mojim imenom, nato ime žene in imena vseh osmih otrok, na koncu še ime našega starega očeta, Tomaža Weissa. Medtem so vsi otroci stali zbrani okrog mame in strmeli v policista, ki je tudi sam ostrmel, ko je videl tako številno družino. Bilo nas je skupaj enajst oseb: 8 otrok, žena in jaz ter stari oče. Nek vojak, ki je stal pred hišo, je vprašal, kje je družina Wieser, ki bo tudi izseljena. Pokazal sem mu predzadnjo hišo na vasi. (...)

Neki sosed se je peljal mimo in prosil sem ga, naj zapelje čez nekaj časa naše stvari do ceste, da jih naložimo na avtobus. Policist je začel hoditi po hiši in opazoval mojo ženo, ki je še praznila omare, in najstarejše dekle, ki je spravljaljo skupaj

naše slike in nekaj pisem. Pri tem je iz neke kuverte stresla znak komunistične partije Rusije, ki sem ga za spomin prinesel s seboj leta 1921 iz ruskega ujetništva. Policist, ki je stal par korakov oddaljen, je slišal, da je nekaj padlo iz kuverte in je to pobral. Obrnil se je k meni in v dvignjeni roki držal znak ruske komunistične partije. »Gospod Lapuš, kaj pa je to, odkod imate ta znak?« Povedal sem, da sem ga prinesel za spomin iz ruskega ujetništva s seboj. Stopil je tik do mene, me pogledal v oči ter dejal: »Das bin ich auch! Takoj ta znak uničiva. Če ga bodo našli v hiši, bo še slabše za vas.« Vzel je znak in ga na kamnu popolnoma stolkel. (...)

Slovo od doma in naše ljube domačije je bilo tako težko, da ne bi hotel še enkrat doživeti kaj takšnega. Žena in otroci so jokali. Jokali so tudi zbrani sosede, tisti, ki so si še upali priti nam blizu. Živina v hlevu je mukala, ker ni bila nakrmljena, pes na verigi je lajal, kot bi gorelo. Šel sem v hlev in vzel od živine slovo, nato še od psa, te zveste živali, ki je cvilila in tulila. Potem sem stopil pred hišo in jo pokropil z blagoslovljeno vodo. To je storila tudi vsa moja družina. Nato sem vzel iz vrta malo prsti in jo vsul v pločevinasto škatlo ter spregovoril v slovo mojim prijateljem: »Dragi sosede in prijatelji! Odhajamo od doma, pregnani v tuje kraje. Toda mi ne gremo za vedno! Prišli bomo nazaj, mogoče šele po več letih, toda mi pridemo, tako sigurno kot zdaj odhajamo! Ostanite zdravi in ne pozabimo drug na drugega. Zbogom hišica očetova in srečno vam vsem skupaj.« Vsi, ki so bili tam navzoči, so jokali. Jaz nisem jokal, toda kar sem povedal, sem povedal s povzdignjenim glasom. Eden od navzočih policistov je vprašal: »Kaj pa govori ta človek?« Nihče mu ni dal odgovora.

(...) Sosed je pripeljal voz in nabasali smo ga visoko z našimi stvarmi. Ob glavni cesti smo vse to naložili na avtobus in čakali na odhod. Medtem je prišla še Wieserjeva družina, mož, žena, dve dekleti, stari devet in enajst let, pa 68-letna stara mati.

Dalje prihodnjič

LANDSKRON – PLATFORMA »OGROŽENE ŠOLE«

Mogočna manifestacija staršev, učiteljev in učencev

Preteklo soboto so se zbrali številni starši s šoloobveznimi otroki in učitelji iz vse Koroške na akcijskem dnevu v LŠ Landskron pri Beljaku, kjer so opozarjali na potrebo po ohranitvi samostojnih šol v manj razvitih regijah južne in severne Koroške. Prišli pa so tudi nekateri ravnatelji drugih šol ter politični predstavniki občin kot npr. podžupan in ravnatelj v Železni Kapli Engelbert Ojster idr.

Predstavniki platforme so v nabito polni telovadnici izjavili, da ni prav nobenih pedagoških

in finančnih parametrov, da se samostojne šole preoblikujejo v izpostave.

Nekdanja šolska inšpektorica za okraj Šentvid dr. Zeinitzer, ki je sama dolga leta poučevala na malih šolah in bila tudi ravnateljica, je označila male šole kot delavnico samostojnega dela in učenja ter pomemben vrelec izobraževanja. Nadalje je dejala, da so šole kraj srečanja in komunikacije na vasi.

Podpredsednik DŠS Rudolf Altersberger je izrazil veselje in zadovoljstvo, da se gibanje

»ogrožene šole« širi in da so se v Landskronu zbrali zastopniki kar 13 izpostav oz. šol.

Učiteljica izpostave Obirsko, Marta Polanšek, je v pogovoru za SV povedala naslednje: »Stodstotno podpiram zahteve platforme, žal pa se iz zdravstvenih razlogov nisem mogla udeležiti srečanja v Ingolsthalu in ne akcijskega dneva v Landskronu«.

LŠ Libuče kmalu izpostava?

Pospredsednik DŠS Rudolf Altersberger je na zborovanju tudi povedal, da grozi dvojezični LŠ Libuče (sedaj obiskuje šolo 20 učencev in učenk) konec samostojnosti. Nadalje je dejal, da bo platforma in v nej vključeni starši in učitelji z akcijami v smislu osveščanja javnosti nadaljevala. M. Š.

Otroci so bili oblečeni v majice z napisom: roke stran od naših šol

Foto: Stukelj

KAKO SEM DOŽIVEL DIALOG

»Na grmado z njimi!«

Ste v zadnjih tednih mogoče že videli nalepke, ki jih je natisnila Koroška dijaška zveza (KDZ)? Tiste, ki so oblikovane v stilu krajevskih napisov, na katerih lahko razberete »Kärnten – Koroška« ali pa npr. »Gemeinsam – Skupno«? Če ne, jih boste v prihodnosti gotovo kje videli v svoji okolici. Obiskovalci sobotnega zmenka koroških nemškonacionalcev so bili pa kar na veliko in široko konfrontirani s KDZ-jevimi nalepkami – saj sva moj kolega Simon Ošlak ter jaz (Gregor Wakounig) pridno vsakemu/i mimoidočemu/i prijazno ponudila kak primerek. Da nekatere osebe nad takšno porcijo prijaznosti niso bile preveč navdušene, naju je pa res začudilo. Dva mladeniča delita nalepke zastonj, pa morata najprej poslušati starejšega možakarja, ki nama je precej glasno zaupal, da sicer zna slovensko, tega pa noče (»Tudi jaz znam slovensko – oba i büll des nit!«). Pa tudi »tschuschi« naj na taki prireditvi ne bi imeli kaj iskati. Malo manj glasno, vendar vsekakor slišno je nek (po govoricu sodeč) nemški državljani blizu njega stoječo damo informiral, da »hočejo ti Slovenci kmalu vkorakati na Koroško«. Omenjena dama naju je nato prosila za nekaj nalepk in

nama pravila, kako »ljuba poba« da sicer sva, ampak hjah, oni se bodo »morali pač braniti«, če naj bi se še več ljubih pobov upalo čez Karavanke.

Nekaj minut pozneje so naju opazili še navzoči novinarji. Nekaj kamer, nekaj vprašanj in še več kamer, ko deželnemu glavarju moliva nalepko pod nos – ki jo velikodušno sprejme. Nekaj sekund pozneje se je pojavil še gospod Ambrozy (nobenih kamer, z nalepkami v prvih trenutkih ne ve, kaj početi, preden si jih diskretno vtakne v žep). Franž Jordan nam pove, da »takih reči ne rabi« (čeprav se jih lahko nalepi prav povsod ...!), glavni aberkempfar Schretter je pa užaljen in se dela, kot da bi naju ignoriral. Južnotirolska skupina bistro umno opazi, da so ravno priča »protidemonstracije«. Po nekaj malih (v smislu dialoga) mišljenjih ozmerjanj se s Simonom le še napotiva v dvorano, kjer naju v naslednjih dveh urah čaka zanimiv koktajl iz prav zelo zavzetih, s transparenti mahajočih KHD-»aktivistov«, običajnega zmerjanja, odklanjanja vsakršne dvojezičnosti, ter še nekaj primesi, garniranih s »Sieg Heil!«-klicem iz zadnjih vrst (pri katerem me čudi, da ga očitno nihče ni slišal, pa

sem mislil, da so svobodnjaki specialisti za take zadeve).

Ko je bilo celotne zadeve več ali manj konec, sva se s Simonom še enkrat postavila pred izhod, da bi razdelila še preostale nalepke – saj ne bi mogla pustiti ljudi iti domov kar brez njih. In čisto v smislu dialoga se je nek možakar kar močno ustrašil najine nalepke, jo vrgel stran, hitro odkorakal in nama za slovo še glasno zavpil, da sva pujsa. Pa nisva mogla vedeti, da je alergičen na tako praktične nalepke ...

In ravno tako v smislu dialoga je bil mišljen rahel udarec v glavo, ki sem ga občutil, ko mi je mimoidoči obiskovalec prireditve z besedami »konnst da aufn Hirn pickn!« resda poskusil prilepiti listič na možgane. Ni vedel, da imam trdo bučo ...

Morda sva bila videti preveč zanemarjena, morda tudi kaj drugega ni bilo v redu z nama, vseeno pa se zahvaljujem možkemu, ki naju je s besedami »Vaju ni sram!« na to opozoril. Saj sva točno vedela, da se nama ni treba sramovati slovenščine, saj je gospod ravno stopil iz informacijske prireditve v znamenju dialoga, kajne? In gotovo je krik »Na grmado z njimi!« bila samo grenka šala, namenjena nekemu drugemu. Saj gotovo nihče ni hotel ozmerjati ključnega partnerja »dialoga«.

Ali ...?

Gregor Wakounig

Jan Petrik, Andreja Zikulnig, Jože Wakounig, Anton Malle, Eva Zauchner in Eva Zojer (z leve)

Foto: Stukelj

SLOVENSKA GIMNAZIJA

Obisk z Dunaja

Pretekli teden je 6. razred bilingvalne šole ORG Komenky na Dunaju obiskal slovensko gimnazijo v Celovcu. Ob spremstvu profesorjev so si dijake in dijakinje ogledali slovensko gimnazijo, kjer jih je sprejel tudi prov. vodja Šole Anton Malle. Dijaki 7.a razreda so gostom predstavili šolo s pomočjo računalnika (power point prezentacija) in

jih seznanili z delovanjem te osrednje slovenske izobraževalne ustanove. Zgodovinar Valentin Sima pa je s filmom in predavanjem informiral dijake z Dunaja o položaju koroških Slovencev. Gostje z Dunaja so si med drugim ogledali tudi nekatere zanimivosti Celovca. Stike s šolo Komenky je posredoval Karel Smolle, predstavniki obeh šol pa so obisk ocenili kot zelo koristen in si obljubili, da bodo tudi v prihodnosti gojili stike med obema šolama. M. Š.

GOSPODARSTVO

Koristiti eksportne možnosti

Koroška Gospodarska zbornica (GZ) in sekcija za trgovino je preteklo sredo vabila podjetnike, uvoznike in izvoznike ter tranziterje na srečanje z izmenjavo mnenj, izkušenj in navezovanje stikov s poslovnimi partnerji. Eno težišče delovanja GZ v tem letu je posvečeno prav eksportnemu gospodarstvu, čigar denarna vrednost je znašala lani 74 mrd. evrov, kar pomeni porastek za 7% v primerjavi z letom 2000.

Medtem ko so velike avstrijske firme aktivne domala na vseh svetovnih tržiščih, je potencial malih oz. srednjih

firm še neizkoriščen. To velja tudi za Koroško. GZ bo z raznimi prireditvami v tem letu (strokovna predavanja, seminarji, srečanja, strokovna pomoč pri iskanju poslovnih partnerjev itd.) opozarjala na eksportne možnosti v prostoru Alpe-Jadran ter v bodočih držav članic EU.

Zunanja avstrijska trgovina s kandidatki za vstop v EU iz jugovzhodnih evropskih držav je zelo dinamična in je po statistiki na 2. mestu.

Strokovnjak Karl-Heinz Dernoscheg je v kratkem statementu dejal, da imajo na trgu najboljše možnosti tisti, ki se specializirajo na produkte, ki jih konzumenti tudi sprejemajo (npr. v prehrani). Avstrija eksportira 37% vsega producirane blaga, 60% od tega pa gre v države EU.

Vse informacije: wko.at/awo M. Š.

Frau Stoitsits, bleiben sie im Burgenland!!!

PIKCE FEŠTA V ZAHOMCU

Dvodnevni praznik lutk in mladine

Kar precej let je že minilo od tega, ko so pri Zilji ustanovili lutkovno skupino »Pikce«. Nekateri trdijo, da pojem pride od besede »pikej« oz. »pikel« za majhen lonček, drugi pa menijo, da je to v neposredni vezi s Piko Nogavičko, legendarno deklino iz istoimenske pripovedi o neustrašni, samozavestni in iznajdljivi deklici, njenem konju in opici.

»Pikce« z Ziljske Bistrice ter Zahomca, nositelj skupine je SPD »Zila«, so v teku časa postale močan steber kulturne dejavnosti kraja, saj so z odrskimi predstavami nudile in nudijo mladini smiselno ter vzgojno zelo dragoceno ponudbo za oblikovanje prostega časa.

Dosedanji višek letošnje dejavnosti je bil nedvomno dvodnevni odrski seminar, ki se je odvijal minuli petek in soboto, 26. in 27. aprila 2002, v Zahomcu. Sodelovali so šolarji ljudskih šol Vrata in Zahomec. Tamkajšnjo športno hišo so »Pikce« kratkoma preuredile v »Vilo Čira-čara« in v njej priredile ter izvedle »PIKCE FEŠTO«, to je praznik Pike.

V petek, 26. aprila, je bil najprej na sporedu ogled filma »Pika Nogavička«. Potem pa so vsi skupaj pod vodstvom Brede in Tineta Varla delali lutke v obliki Pike Nogavičke. To je bila seveda zabava prve vrste, čisto po okusu Pike in Pika. Edi Oraže pa je s šolarji pel kar v treh jezikih, slovenščini, italijanščini in nemščini, da je vse skupaj bilo še internacionalno.

V soboto, 27. aprila, so najprej učenci LŠ Straja vas zapeli trijezično pesem o Piki Noga-

sladkarij, skoraj vse posvečeno Piki Nogavički in njenim spremljevalcem.

Pikce s pikcami za pikce pri pikcah itd.

vički, na klavirju jih je spremljal Janko Zwitter. Zatem pa je Minitheatr iz Ljubljane zaigral »Žabjega kralja« Kvak!

Navrh pa je sledil prigrizek, ki je že spominjal na umetnijo. Saj so starši prinesli peciva in

Fešta v zahomški »Vili Čira-čara« je bila za vse sodelujoče veliko doživetje, za prireditelja, SPD »Zila« in lutkovno skupino »Pikce«, pa potrdilo, da nuno delo močno odmeva med prebivalstvom. *Franc Wakounig*

Zbor Nomos

ŠENTPRIMOŽ

Vigredni koncert

Domač in prijeten je bil vigredni koncert dveh slovenskih kulturnih društev iz Škocjana v šentprimškem kulturnem domu. Nabito polna dvorana je vse pevce nagradila z aplavzom, saj je program potekal sproščeno in brez najmanjših zapletov. Peli

so moški zbor SPD »Vinko Poljanec«, v zboru NOMOS so se zbrali sami mladi, dekliški in mladeniški glasovi, Z Gur so prišli »Vaščani pojo« pod vodstvom profesorja Jožka Kovačiča, iz Krškega v Sloveniji pa mešani pevski zbor »Valvazor«. Za uvod pa so nastopili otroci iz Šentprimža in že kar v začetku koncerta nasuli obilo dobre volje med poslušalce. Pomlad se je dobro začela!

Učence in učenci pri skupinskem delu

ŠENTJANŽ V ROŽU

Že osmi literarni tabor v k & k centru

Sedaj so postala naša srečanja že tradicionalna, bilo bi nenavadno, če se ne bi srečali. Učenci Osnovne šole Poljane iz Ljubljane ter učenci dveh avstrijskih šol, kjer se učijo tudi slovenski jezik, učenci Glavne šole Vetrinj in Glavne šole Borovlje se vsako leto enkrat srečamo v k & k v Šentjanžu v Rožu. Srečanja pomenijo skrb za ohranjanje slovenskega jezika pri najmlajši generaciji, ki ga bo tako ponesla s seboj v nadaljnje življenje.

Na letošnjem srečanju, 15. aprila, smo se srečali s pesnico Sonjo Wakounig, ki je z branjem svojih pesmi potrkala na srca mladih. Da pesmi

pišejo tudi mladi, so dokazale štiri mlade osnovnošolke iz Ljubljane. Za uvod v literarno delavnico so učenci v mešanih slovensko-avstrijskih skupinah iskali pravilno zaporedje verzov v pesmi Prvoapril-ska, ki jo je napisala Sonja Wakounig. Nato pa so se sami, ravno tako v mešanih skupinah, preizkusili v pisanju. Nastale so zanimive pesmi in tudi prozni sestavki.

Popoldanski del se je začel s kosilom v slovenski gostilni Gabriel v Lešah in nadaljeval z ogledom živalskega vrta plazilcev v Celovcu.

Posebna zahvala gre organizatorici literarnega tabora učiteljici Nadi Malle iz Vetrinja, posebno pa še Slovenski prosvetni zvezi iz Celovca, ki je finančno omogočila izvedbo srečanja. Upam, da se – kakor načrtujemo – v juniju srečamo v Sloveniji!

*Mag. Franceska Žumer,
OŠ Poljane, Ljubljana*

Zbor »Korenine Danice« Slovenskega prosvetnega društva »Danica« iz Šentprimža

VELIKOVEC

Srečanje upokojenskih zborov

Zbor Korenine Danice iz Šentprimža je v soboto, 27. aprila, pel v Neue Burg v Velikovecu, kamor ga je povabil »Bezirks-Pensionistenchor Völkermarkt« na srečanje ob svoji 20-letnici. Vabilu se je odzvalo 12 upokojenskih zborov iz vse Koroške, med njimi tudi zbor

»Korenine Danice« Slovenskega prosvetnega društva »Danica« iz Šentprimža. Člani zbora so se radi udeležili tega srečanja, povedali pa so, da še niso vsi člani zbora pensionisti, temveč so se le pustili upokojiti od mešanega zbora Danica in so v zrelejših letih ustanovili svoj

zbor. Hanzi Kežar, dolgoletni dirigent MePZ Danica, sedaj vodi zbor Korenine Danice. Leta 2000 je zbral okoli sebe pevce, nekateri so mu že leta 1946 stali ob strani, pridružili pa so se mu še drugi prijatelji, ki jim je petje srčna zadeva. V Velikovecu so s svojim petjem navdušili obiskovalce koncerta. Ob tej priložnosti so prvič nastopili v lepih, novih in notnih oblekah.

PRIREDITVE

PETEK, 3. 5.	CELOVEC, slovenska gimnazija 16.00 Večer staršev (do 19. ure)
SOBOTA, 4. 5.	ROŽEK, na Muti – KD Peter Markovič 20.00 Vigredni koncert. Nastopajo: Vaščani pojo, Lindner Dreigesang, Didldumdaj
NEDELJA, 5. 5.	ŠENTJANŽ, k & k 10.30 Otroška predstava »Volk in kozlički«. Gostuje Minitetr Ljub. DJEKŠE, Ljudska šola – PD Lipa 10.30 Vigredni koncert. Sodelujejo: Vokalna skupina iz Slov. Plajberka, Vokalna skupina Lipa, otroška skupina Lipov cvet ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel 11.00 Lutkovna igrlica »Metuljček in metuljčica«. Gostuje gledališče Labirint iz Ljubljane GLOBASNICA, pri Šoštarju – Društvo upokojencev Podjuna 11.30 Vigredno srečanje ob materinskem dnevu. Kulturni spored: MoPZ Trta BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD Bilka 15.00 Materinska proslava ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPD Zarja 17.00 Otroška predstava »Volk in kozlički«. Gostuje Minitetr Ljubljana ŽIHPOLJE, v cerkvi 19.00 Marijino petje. Sodelujejo: Chorus Anonymus, Ansambel »Bal canto«, MePZ Radiše, Singgemeinschaft Ponfeld, Gruppo corale Bueris, cerkveni zbor iz Brezovice, Sental-Stimmen Keutschach/Hodiše
TOREK, 7. 5.	CELOVEC, mestno gledališče 19.30 »Othello« v slovenskem jeziku. Karte lahko rezervirate pri SPZ, tel.: 0463/514300-22 ŠENTJANŽ, k & k 19.30 Predavanje »Venenerkrankung – eine Zivilisationskrankheit / Obolenje ven – civilizacijska bolezen«. Predava: mag. Ulrike Feldner
SREDA, 8. 5.	CELOVEC, ORF-teatr – Društvo Glasbena šola 19.00 XX. Srečanje slovenskih obmejnih glasbenih šol

BELJAK, Kongresni center 19.00 Predavanje in diskusija na temo »Deportacija koroških Slovencev pred 60. leti«; referenti: dr. Folti Sima, mag. Brigitte Entner, Franc Černut, Franc Rehsman
CELOVEC, v Musilovi hiši 19.30 Elfriede Gerstl – branje ob obletnici osvoboditve izpod fašizma PLIBERK, kulturni dom – Iniziativa Angola 20.00 Koncert za Angolo. Nastopajo: Bališ, Die Buben, White Vibration, Paulos Worku in Jazziks.

ČETRTEK, 9. 5.

SELE 10.30 Otroški dan

PETEK, 10. 5.

CELOVEC, v Musilovi hiši 19.30 Dragan Velikić – branje BOROVOLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje 20.00 Koncert sosednjih zborov »Vsaka vas ima svoj glas« Sodelujejo: MePZ Sele, Komorni zbor SPD Borovlje, Kvartet iz Šmarjete, ansambel »Rožmarin« iz Kotmare vasi, Kvintet Lomski fantje iz Slovenije, Manuel in Roman Oraže
--

SOBOTA, 11. 5.

Žitara vas, KUMST – SPD »Trta« 20.00 Vigredni koncert
--

NEDELJA, 12. 5.

ŽELEZNA KAPLA, farna cerkev – SPD Zarja 10.45 Koncert ob materinskem dnevu. Nastopa Goriški oktet Vrtnica. Ob 10. uri sv. maša
---

PONEDELJEK, 13. 5.

ŠENTJANŽ, k & k 20.00 Predavanje »Die NS-Volkstumspolitik im »Alpe Adria Raum« am Beispiel der Südtiroler, der Kanaltaler, der Gottscheer und der Slowenen«; predava dr. Karl Stuhlpfarrer
---

PETEK, 17. 5.

ŠENTJANŽ, k & k – SPZ 20.00 Odprtje razstave »Moč šibkih«. Vloga žensk v času kmečkega gospodarjenja na primeru Šentjanža in Šentjanških Rut. Glasbeni okvir: Alenka Vidrih; razstava odprta do 28. 7.

TOREK, 21. 5.

CELOVEC, Musilova hiša – SPZ, Založba Drava 19.30 Predstavitve knjige Jožeta Blajsa »Na konici jezika« (roman)

SREDA, 22. 5.

TINJE, v domu Sodalitas 19.30 Minderheitenschutz und Staatsvertrag – predava univ. prof. dr. Karl Stuhlpfarrer ŠENTJANŽ, k & k 20.00 Gledališki abonma »Zgodba o uspehu« (D. Marquies). Gostuje Mestno gledališče Ljubljana
--

ČETRTEK, 23. 5.

ŠENTJANŽ, k & k 20.00 Predavanje »Deportacija koroških Slovencev«. Predavata: dr. Folti Sima in mag. Brigitte Entner
---

SOBOTA, 25. 5.

BILČOVŠ, ljud. šola – SPD Bilka 20.00 90. obletnica SPD Bilka v Bilčovsu
---

NEDELJA, 26. 5.

ŠENTILJ, Marijina cerkev na Humcu – Šentiljski cerkveni pevci, Vaščani pojo 19.00 Šmarnece s petimi litanijami in koncert Marijinih pesmi PLIBERK, v Kulturnem domu – MePZ Podjuna 20.00 Koncert »Tam, kjer Peca riše sence«

TOREK, 28. 5.

TINJE, v domu Sodalitas 19.30 »Koroški rožni venec« s pesnikom Andrejem Kokotom
--

PETEK, 31. 5.

DOBRLA VAS, farna cerkev – KKZ, SPD Srce 19.30 Koncert. Nastopa vokalni ansambel Voskresenje iz St. Petersburga; vodi: Jurij Maruk
---

ČESTITKA

Rado Janežič, dolgoletni glavni urednik Slovenskega vestnika v poklju in aktiven in neumoren tajnik Zveze slovenskih izseljencev praznuje 5. maja svoj 75. rojstni dan! Dragi Rado, ob tvojem jubileju ti želijo vse najboljše tvoji kolegi s Tarvizerce! Na mnoga leta!

RADIO 2

Zajtrk s profilom: gost v oddaji bo direktorica Podjetniškega centra Slovenj Gradec Katarina Žagar.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA	
Sonja Wakounig	(-50)
Tajništvo	Urška Brunnik (-14)
Naročniška služba	Milka Kokot (-40)
Prireditve	Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKO ODDAJE – teletext 299

PE 3. 5. ■ 18.10 Utrip kulture
SO 4. 5. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...
NE 5. 5. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena mavrica
PO 6. 5. ■ 18.10 Kratki stik
TO 7. 5. ■ 18.10 Otroški spored
SR 8. 5. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored
ČE 9. 5. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.30 Praznična

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 5. 5. ■ 13.30 ORF 2 • »Dvojezičnost – priložnost narodnih skupnosti v Evropi«: Comenius projekt GŠ Železna Kapla in partnerskih šol Gradišanske, Madžarske in Lužic. • Dunajska kri - Wiener Blut - Mario Podrečnik iz Dobrle vasi uspešno nastopa v Straussovi operi na državnem teatru v Regensburgu. • Z motornimi kolesi na božjo pot: Motoristke s Štajerske, Koroške in Slovenije so se srečale v Domu prosvete v Tinjah. • Romanje kmetič v Slovenji Plajberk. • Ljubljanska tržnica – Srce slovenske prestolnice. Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

PO 6. 5. ■ 3.45 ORF 2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

Dnevno po programu do 6. ure Glasba – jazz/world 5.45 Na današnji dan

PE 3. 5. ■ 18.00 Zvečer ni mir 18.45 Poročila 19.00 Zrcalo kulture: Vasilij Neneč: Balkan Band 20.00 BBC News 20.06 Proud To Be Loud 21.00 Global Loops 23.00 Rdeči Boogie/glasbeni magazin 24.00 Soundtrack tedna: Storyville

SO 4. 5. ■ 18.00 Campus 18.45 Poročila 19.00 Special – Pustolovščina vzgoje: Identiteta in jezik 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta 1.00 Special (pon)

NE 5. 5. ■ 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Music For The Masses / glasbeni magazin 21.00 Glasba 22.00 For Those About To Rock 24.00 Izven zakona (pon.): Patti Smith

PO 6. 5. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Inzko 18.45 Poročila 19.00 Ta mera / ženski magazin 20.00 BBC News 20.06 Oklahomo 21.00 Take The Jazz Train 23.00 Context XXI: 24.00 Forum: Življenje v Bangladeshu 1.00 Ta mera (pon.)

TO 7. 5. ■ 18.00 Zvečer ni mir 18.45 Poročila 19.00 V pogovoru: Zoran Predin 20.00 BBC News 20.06 Kakkoi 21.00 Noche Latina 22.00 Campus (pon.) 23.00 Vešča 0.30 Glasba 1.00 V pogovoru (pon.)

SR 8. 5. ■ 18.00 Zvečer ni mir 18.45 Poročila 19.00 Literarna kavarna: Gösta Maier: žur 20.00 BBC News 20.06 Voz Latina 21.00 Ruff Radio / Hip Hop 22.30 Mad Force / Hip Hop 24.00 Glasba 1.00 Literarna kavarna (pon.)

ČE 9. 5. ■ 18.00 Zvečer ni mir 18.45 Poročila 19.00 Po Koroškem: Desni ekstremizem, nacionalsocializem in seksizem v koroški spomeniški kulturi 20.00 BBC News 20.06 Yesterday & Today 21.00 Freak Show 22.00 Izven zakona: Kelly Joe Phelps 23.00 Leidest Du? 24.00 Glasba – jazz/world 1.00 Po Koroškem (pon.)

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO! Nadja Božič iz Kort – rojstni dan; Ana in Stanko Polzer iz Šentprimoža – 40. obletnico poroke; Pavla Sadjak iz Rinkol – 50. rojstni dan; Marija Mečina z Otoža pri Šentilju – 75. rojstni dan; Mimi Woschnak iz Bele pri Železni Kapli – rojstni dan; Ana-Marija Hudl iz Globasnice – 30. rojstni dan; Mici Ettinger z Žoprač – rojstni dan; Anči Wolf iz Šentjakoba – rojstni dan; Sonja Maloveršnik iz Bele pri Železni Kapli – okroglo obletnico; Hanzi Fugger z Raven pri Rožeku – rojstni dan; Angela Knas iz Globasnice – 80. rojstni dan; Veronika Gregorič iz Tuc – 30. rojstni dan; Rozi Stefitz iz Lovank – rojstni dan; Ani Hašej iz Kokij – rojstni dan;

Zofi Sadjak iz Podjune – rojstni dan; Marija Polzer iz Vesel pri Šentprimožu – rojstni dan; Helka Mlinar iz Škocijana – rojstni dan; Nataša Oraže – 25. rojstni dan; Vida Sima iz Pulpič – rojstni dan; dr. Filip Ogris-Martič iz Bilčovsa – rojstni dan; Flori Smrtnik z Obirskega – rojstni dan; Florijan Lipuš iz Sel pri Miklavčevem – 65. rojstni dan; Antonija Wieser iz Čahorč – rojstni dan; Monika Gasser iz Kajaz – rojstni dan; Ančka Koschat iz Podgorij – rojstni dan; Toni Miksche iz Prtič – rojstni dan; dr. Franci Zwitter iz Dunaja – rojstni dan; Rado Janežič iz Celovca – rojstni dan; Frida Ojster z Obirskega – rojstni dan; Nataša Hobel iz Nagelč – 20. rojstni dan;

Za posredovanje imen slavljencev in slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

10. KULTURNI TEDEN KOROŠKIH SLOVENCEV

Pester spored z različnim odzivom

Pred desetimi leti sta rodila tedanji vodja biroja za slovensko manjšino pri koroški deželni vladi Pavel Apovnik in namestnik deželnega urada Karl Anderwald zamisel, da bi skupno z osrednjima kulturnima organizacijama koroških Slovencev organizirali v različnih mestih in krajih ta kulturni teden, ki naj bi približal predvsem nemškogo vorečim so-deželanom prezez kulturnega ustvarjanja manjšine.

Preteklo sredo je bila na ogled fotorazstava pod geslom »Slišati sliko, videti glasbo«, večer pa so na prelivno projekcijo glasbeno oblikovali Tonč Feinig, Lado Jakša in Kristijan Filipič.

Skupna melodija srca

Dan navrh pa je bil v veliki

(vodi Gerti Prosegger), vokalna skupina »VOX« (Traudi Katz-Lipuš), učiteljski kvintet ZG Velikovec (vodi Heimo Nindl) in instrumentalna skupina »Jauntaler Streich« (vodi Karl Schager).

Nastopajoči zbori so številno publiko navdušili z ljudskimi,

prominenci (dež. glavar Haider, njegov namestnik Peter Ambrozy, predstavniki mest in občin idr.) slovensko spregovoril v imenu obeh centralnih kulturnih organizacij predsednik SPZ Gustav Brumnik.

Zelo kritično je ocenil dosežanje kulturne tedne in dejal:

sporazumevanje v tej deželi, vendar mislimo, da je posredovanje vseh problemov, ki jih imamo s prizadevanji za uveljavljanje slovenskega jezika v javnosti osnovni problem kulturnega dialoga v deželi, dialoga, ki v zaskrbljivi meri potiska slovenski jezik in slovensko kulturo v prostor nepomembnosti, nefunkcionalnosti in poza-be. Naša osnovna pravica je in to tudi v kulturi ne smemo pozabiti, da je sožitje možno samo na podlagi, ki daje slovenskemu jeziku in kulturi enokopraven položaj v naši deželi.«

Tako Haider kot Peter Ambrozy in Karl Anderwald so kulturni teden označili kot del kulturne raznolikosti na Koroškem.

Glavni organizator tedna Vladimir Smrtnik je ocenil pretekli kulturni teden takole: »Kljub določenim težavam v predpripravi je kulturni teden spet uspel. Nagovorili smo veliko ljudi in sprožili tudi aktualne politične teme in se spomnili polpretekle zgodovine koroških Slovencev. Obisk prireditev iz okolice Velikoveca je bil zadovoljiv, iz mesta samega pa bi bil lahko boljši. Upam, da smo prebili led v plebiscitnem mestu in da bomo v prihodnosti lahko gradili naprej.«

Slavje je glasbeno popestrila violinistka Nina Popotnig ob klavirski spremljavi Monike Thurner.

M. Š.

Člani skupin, ki so oblikovali četrtkov večer

Letošnji teden je potekal v Velikovecu, torej na mešanem jezikovnem območju, rane iz polpretekle zgodovine tega kraja pa so še povsod prisotne.

dvorani »Neue Burg« zborovski koncert, katerega so oblikovali domače skupine: MePZ »Danica« pod vodstvom Stanka Polzerja, MePZ »Grebinj«

Lado Jakša, Kristijan Filipič in Tonč Feinig (z leve)

Foto: Štukelj (2)

domačimi in mednarodnimi pesmimi, bogat kulturni spored pa sta duhovito in mojstrsko povezovala Danica Thaler in Hans Mosser.

Ne si delati utvar

Na petkovi slavnostni prireditvi, v dvorani zrcal na deželni vladi, je zbrani koroški politični

»Čeprav odzivi v večjih mestih Koroške, kjer smo s kulturnimi tedni gostovali, niso bili povsod povsem zadovoljivi, smo prepričani, da je investicija v posredovanje slovenske kulture večinskemu narodu investicija, ki ustvarja temelje za sožitje v deželi. Nikakor si ne delamo utvar, da smo veliko dosegli za

CELOVEC-RAZSTAVA DEL FRANZA WIEGELEJA

Slikar sozvočja

V okviru kulturnega tedna je bilo pretekli petek, v galeriji deželne vlade, slavnostno odprtje slikarskih del Ziljana Franza Wiegeleja.

73-letni umetnik Franza Wiegeleja so močno inspirirali umetniki – mojstri tako imenovanega »kročka na Čajni«: Antona Koliga in njegovega učitelja Antona Mahringerja. Svoje umetniške in izrazne sposobnosti upodablja najraje z akvarelom, v tej tehniki je tudi najbolj izrazit in čuten.

Zelo blizu mu je domača pokrajina in kraji ob tromeji, torej podobe, ki so izhodišče njegove

Umetnik Franz Wiegele

Foto: Štukelj

vih skic, ki jih potem igrivo oblikuje in jim daje nove dimenzije. Njegov umetniški jezik je

odprt različnim stilom. Razstava je odprta do 21. junija 2002.

M. Š.

CELOVŠKA UNIVERZA

Prisega in zahvala prvič tudi v slovenščini

Na akademski slovesnosti celovške univerze, pretekli četrtek, kjer so podelili absolventkam in absolventom akademski naslov magistra/magister, je absolventka fakultete za kulturno znanost Dunja Wutte prvič v zgodovini te izobraževalne ustanove spregovorila v nabito polni dvorani A zaprisego in besede zahvale tudi v slovenščini. Študij je uspešno končala še rojakinja Maria Magdalena Seher. M. Š.

Rektor univ. prof. Winfried Müller, Dunja Wutte in univ. prof. Friedbert Aspetsberger

Foto: Štukelj

UNIVERZA CELOVEC

Slavnostna prireditev »Fest der Berge«

Uprava narodnega parka Visoke Ture je skupaj z avstrijskim Alpenvereinom priredila 27. aprila 2002 »Fest der Berge« (praznik gora) na celovški univerzi.

V nabito polnem glavnem avditoriju celovške univerze je najprej direktor narodnega parka Visoke Ture mag. Rupitsch predstavil zastavljene načrte za mednarodno leto gora ter zgodovino narodnega parka Visoke Ture. Tako je po zaslugi Alberta Wirtha leta 1918 avstrijski Alpenverein kupil Veliki Klek z ledenikom Pastirico. Leta 1981 je bil ustanovljen narodni park Visoke Ture kot prvi narodni park Avstrije in hkrati največji narodni park v Alpah. Lansko leto je sledilo mednarodno priznanje s strani IUCN za koroški del narodnega parka.

Po pozdravnih besedah deželnega poslanca Lutschouniga, ki je zastopal referenta za narodne parke Wurmitzerja, je 1. predsednik avstrijskega Alpenvereina dr. Grauss na kratko orisal povezanost avstrijskega Alpenvereina z narodnim parkom Visoke Ture ter načrte za leto gora 2002. Napovedal je tudi podpis partnerske pogodbe med avstrijskim Alpenvereinom ter koroškim skladom za narodni park.

Nato je svetovno znani alpinist Habeler s prikazom diapozitivov prikazal del svojih vrhunskih podvigov. Leta 1978 je skupaj z Messnerjem

kot prvi človek osvojil Mt. Everest brez umetnega kisika. Za Habelerja pa je bil najbolj tvegan podvig prvenstveni vzpon po severnem grebenu na Kancengjung, tretji najvišji vrh na svetu.

Sledil je kratek klepet Habelerja z slavnim pustolovcem Harrerjem, ki je že leta 1938 kot prvi človek preplezal Eigerjevo severno steno in od leta 1944 naprej sedem let živel v Tibetu.

Dr. Luger, predsednik ÖKO-HIMAL (družba za ekološko sodelovanje v Alpah) je nato predstavil delovanje ÖKO-HIMAL, ki razvija in podpira različne projekte v Nepalju. Kot primer je bila orisana gradnja ter upravljanje hidroelektrarne v Namche-Bazarju v Sagarmatha National parku, ki od leta 1995 naprej oskrbuje deželo šerp z elektriko. S tem je bil pospešen razvoj turizma in male obrti, zmanjšala pa se je poraba kurilnih sredstev in s tem emisija ogljikovega dioksida. Celotni projekt je bil financiran iz Avstrije.

Znani filmski igralec Lukas Luderer, ki je igral tudi v filmski seriji »Vas ob meji«, je bral odlomke iz knjige »Die Großglockner-Expeditionen 1799-1800«.

Za zaključek prireditve pa je znani alpinistični fotograf Zak Heinz – Haberle ga je imenoval najboljši alpinistični fotograf sveta – predvajal vrhunske diapozitive iz Himalaje, Mount Kenije, Yosemite in Patagonije.

Planinska društva ter sorodne organizacije pa so prireditev zaokrožile z razstavo pred avditorijem. *mami*

NOGOMET – KOROŠKA LIGA

Prvenstvo ostaja napeto

Brez večjih težav so nogometaši SAK pretekli četrtak na domačih tleh v mestnem derbiju premagali Welzenegg s 3:1. Bera golov bi bila lahko še boljše, priložnosti je bilo kar dovolj, predvsem na začetku tekme.

ni popustili in gostje so prevzeli komando in celo zadeli gol še pred odmorom. V kabini pa je potem sledila pridiga trenerja Lojza Jagodiča, ki z zapravljanjem priložnosti svoje ekipe ni bil preveč navdušen. V drugem polčasu je legionar Jani Pate iz

vilo prepričljivo zmago z 4:0 in je sedaj 4 točke (40) za SAK.

Ostali rezultati:

ATUS Borovlje–Marija na Zilji 3:1, Landskron–Treibach 2:4, Nußdorf–Trg 1:3, Breže–Magdalen 1:0, St. Michael–Wietersdorf 5:4 M. Š.

Siloviti strel Lojzeta Sadjaka (bela majica) s kratke daljave je zgrešil vrata

Foto: Stukelj

V 10. minuti je končno M. Zimmerling z odličnim prostim strelom v gornji kot poskrbel za vodstvo. Nekaj minut navrh je rutinirani napadalec Thomas Weissenberger z lepim golom povišal na 2:0. Nato so domači-

standardne situacije dal odločilni gol in SAK je lahko knjižil tri točke na konto (skupno 44 točk).

Najhujši konkurent za naslov prvaka, moštvo iz Šentandraža, je na tujem proti Lendorfu sla-

KOLESARJENJE

Veliko smole

Na klasični dirki »Amstel Gold Race« na Nizozemskem je »Paco« Wrolich osvojil 59. mesto (+8:18). »Takšno dirko in toliko smole še nisem doživel,« je v cilju dejal 28-letni atlet iz ekipe Gerolsteiner, ki je na 254 km dolgi progi kar trikrat padel, trikrat pa ga je ustavila poškodba na kolesu.

Klub nesrečnim pripetljajem na tej tekmi, se »Paco« ni težje poškodoval. Zmagal je Italijan Michele Bartoli pred klubskim kolegom Sergejem Ivanovom, tretji pa je bil Michael Boogerd. Matthias Buxhofer je bil najboljši Avstrijec na 51. mestu (+5:18). I. L.

Šahisti SŠZ (leva vrsta) in SŠK »Obir« (desna vrsta) so osvojili peto in šesto mesto v podligi

Foto: Stukelj

ŠAH – ZAKLJUČEK PRVENSTVA

Ekipa SŠZ osvojila peto, SŠK »Obir«/Železna Kapla pa šesto mesto

V koroški podligi sta obe slovenski ekipi na zaključnem srečanju minulo soboto na Brnci zabeležili dva pričakovana poraza.

Moštvo SŠZ je v napeti tekmi podleglo ekipi Gospe Svete II, ki je nastopila kar s štirimi igralci iz 2. državne lige (!) z 2:6, z istim rezultatom pa je izgubil SŠK »Obir«/Železna Kapla proti novemu prvaku v podligi WAC Wolfsberg I. Za SŠZ so točkovali: MK Blaž Ko-

smač, MK Dunja Lukan, Aleksander in Ivan Lukan (vsi remi); za SŠK »Obir« so zbrali točke: Dušan Jokovič, Hans Chr. Wolte, Rudolf Meier in Johannes Joschtl (vsi remi).

Ostale partije zaključnega kroga: Trg–ASKÖ Bekštanj II 4,5:3,5, Šahmaty Velikovec/Ruda–IBS Celovec vzhod 5,5:2,5, Nußdorf–SKFPW 2:6 in WAC Wolfsberg II–SK Weitensfeld 4,5:3,5 I. L.

NIŽJI KOROŠKI RAZREDI

Podliga

Visoka zmaga

V podligi zahod je DSG Borovlje z visoko zmago 5:0 proti Admiru Beljak s tremi točkami zaostanka na odličnem četrtem mestu. Borovljani se nahajajo v dobri formi in še upajo na naslov prvaka. Razplet prvenstva bo izredno napet, kajti prvega ločijo od petega samo štiri točke. Vodi ekipa Fellach, ki je zadnjega »Oberdrauburg« prekosila s 7:0.

1. Fellach	20	11	4	5	36:21	37
2. Sachsenburg	20	11	4	5	35:23	37
3. Gmünd	20	11	3	6	27:14	36
4. DSG Borovlje	20	10	4	6	27:17	34
5. Matrei	20	9	6	5	25:17	33
6. Drautal	20	8	4	8	31:30	28
7. Šmohor	20	7	5	8	22:22	26
8. Möllbrücke	20	8	2	10	24:30	26
9. Radenthein	20	7	4	9	19:18	25
10. Mölltal	20	7	4	9	19:20	25
11. Admira Beljak	20	7	3	10	28:32	24
12. Baško jezero	19	6	4	9	25:32	22
13. SV Lienz	20	2	14	4	18:22	20
14. Oberdrauburg	19	3	2	14	13:51	11

Prvi poraz

Šmarječani so z zmago prekini-li uspešno serijo ASKÖ Bilčovs. Gostje so sicer že vodili z 1:0, vendar sta izključitvi dveh igralcev močno slabili ekipo z Gur. V drugem polčasu pa so bili domačini boljši in dali še dva zmagovita gola (2:1). Ekipa iz Podkrnosa je doma hudo podlegla Mostiču z 1:6.

1. Metnitztal	20	15	1	4	50:17	46
2. ASV	20	13	3	4	8:22	42
3. Žrelec	20	13	3	4	45:20	42
4. Liebenfels	20	10	5	5	36:13	35
5. Grebinj	20	10	3	7	36:30	33
6. ATSV Wolfsberg	20	9	6	5	29:25	33
7. Bilčovs	20	7	8	5	28:21	29
8. Mostič	19	6	5	8	29:32	23
10. Velikovec	20	6	3	11	36:44	21
11. Podkrnos	20	5	4	11	25:43	19
12. Šmarjeta	20	5	4	12	25:44	19
13. Ruda	20	3	4	13	20:60	13
14. Klopinj	20	3	2	15	16:42	11

1. razred D

St. Leonhard za petami – Favorit Šmihel pri Pliberku je v Vovbrah tesno zmagal s 3:2, drugouvrščena ekipa St. Leonhard je prav tako tesno premagala Šentpavel z 2:1. Tudi Tinjam je uspelo spet po dolgem času polno točkovati proti Eitwegu (1:0), Metlova in Globasnica sta igrali neodločeno 1:1, poražena pa je bila tudi Železna Kapla (1:4 proti Labotu).

1. Šmihel	21	15	2	4	49:22	47
2. St. Leonhard	20	12	5	3	42:22	41
3. St. Stefan/L.	21	11	4	6	31:23	37
4. Metlova	21	9	8	4	38:20	35
5. Žitara vas	21	8	7	6	31:28	31
6. Vovbre	20	7	9	4	32:21	30
7. Rikarja vas	21	8	5	8	29:26	29
8. Labot	21	8	3	10	32:30	27
9. Železna Kapla	21	7	5	9	27:34	26
10. Globasnica	20	7	4	9	20:31	25
11. Eitweg	21	6	4	1	20:33	22
12. Šentpavel	20	6	3	11	22:31	21
13. Tinje	21	6	1	14	26:52	19
14. Pokrče	21	4	2	15	17:52	14

2. razred E

Sinča vas oddala točke – Rivalu iz Dobrle vasi je spet uspe-

Dejan Jesih je dal častni gol za Bilčovs

Foto: Stukelj

lo z zmago (3:2) na tujem proti liderju Sinča vas odnesti vse tri točke. Selani so igrali proti Maria Rojach neodločeno 0:0, Žvabečani pa so slavili visoko zmago proti St. Margarethen/L. s 6:0 in se pomaknili na četrto mesto. Galicija je doma podlegla Frantschachu tesno z 0:1.

1. Sinča vas	20	14	4	2	68:14	48
2. Šentpeter	19	13	2	4	49:26	41
3. Frantschach	19	12	5	2	29:12	41
4. Žvabek	20	12	3	5	42:26	39
5. Maria Rojach	20	11	4	5	57:30	37
6. Dobrta vas	20	11	4	5	42:22	37
7. DSG Sele	19	10	4	5	47:26	34
8. Pliberk II	18	5	6	7	23:29	21
9. Preitenegg	20	4	7	9	36:42	19
10. Galicija	20	4	6	10	26:38	18
11. Djekše	18	5	2	11	22:40	17
12. St. Margarethen	20	2	6	12	14:55	12
13. Reichenfels	19	2	4	13	13:50	10
14. Važenberk	20	1	3	16	17:75	6

SAK juniorji so v Šentvidu izgubili z 1:3 (0:0).

M. Š.

KOŠARKA

Po najnovejših informacijah se bo prvak v koroški ligi Pasut ALV I iz Beljaka le udeležil kvalifikacijskega turnirja za vstop v avstrijsko B-ligo. Košarkarji KOŠa imajo torej čas, da se za novo prvenstvo dobro pripravijo.

ŠPORTNI TERMIN

Nogomet

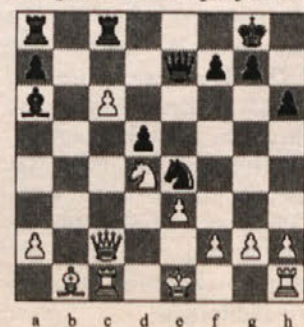
4. maj:
SAK–Lendorf, Trnja vas, ob 17. uri
Šmihel–Labot, ob 17. uri

ŠAHOVSKI OREH št. 197

Silvo Kovač

Timman – Rukavina / Sombor 1972

Za žrtvovanega kmeta ima črni bogato igro figur in tudi beli kralj brez rokade je dobra tarča napada črnega, ki je na potezi. Črni se ne zmeni za belega kmeta na polju c6, ki

ga beli krčevito brani, temveč krene v odločilni obračun z belimi figurami! Kako mu to uspeva?

Rešitev štev. 196

Po šahu bele dame 1.Dd8+ se je črni kralj pogumno umaknil 1...Kg7 in ni vedel, kaj ga čaka. Sledilo je prvo presečenčenje 2.Tg5+! hg5 in še drugo s potezo 3.h6+! Kh6: 4.Dh8+ in pred matom se je črni vdal.

Odlično medsebojno delovanje belih figur je botrovalo redki, vendar lepi matni sliki!